

Григорій
Михайлович
Косинка
(Стрілець)
новела
«Фавст»

Портфоліо ПИСЬМЕННИКА

- При народженні: **Григорій Михайлович Стрілець**
- Псевдонім: **Косинка**
- Дата народження: **29 листопада 1899**
- Місце народження: **с. Щербанівка, Обухівський повіт, Київська губернія**
- Дата смерті: **15 грудня 1934 (35 років)**
- Місце смерті: **Київ**
- Національність: **українець**
- Мова творів: **українська**
- Рід діяльності: **прозаїк**
- Роки активності: **1919–1934**
- Жанр: **оповідання, імпресіоністична**

Не приймав ті підлості нітр

Прогримів, немов весняний а

І стоїть замучена епоха

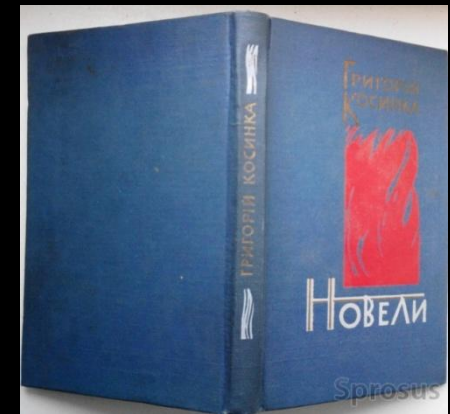
Над безсмертним іменем св

Андрій Малишко

*Ім'я й діло Косинки міцно вплетені у
вінок слави української літератури .*

В. Касіян

Косинчині оповідання мають велике пізнавальне значення, але й інше: вони мають безперечну ідейно-естетичну цінність, вони гарячі й трепетні, як те життя, по світлих слідах якого вони писалися.

Максим Рильський

Рік написання - 1923

Жанр – новела.

Григорій Косинка брав участь у громадянській війні, три місяці був ув'язненим, саме тюремні спогади відображені в новелі «Фавст».

Новела «Фавст» лишилася незакінченою.

Твір дуже довго не друкували, навіть у більш пізні часи. Певно, через те, що події, зображені у творі, відбуваються у в'язниці перших пореволюційних часів (1918–1919)

• **Тема:** показ трагічної долі подільського селянина Прокопа Конюшини, який загинув у муравйовсько-більшовицьких застінках, але залишив незнищенну віру в щасливе майбутнє українського народу, втерпів нег

став

- **Ідея:** уславлення бунтарства проти насильства з боку влади, прагнення до незалежності України не тільки інтелігенції, а й простих селян; усвідомлення власної гідності і честі; пошуки сенсу свого існування.

ПРОКІП КОНЮШИНА:

- **Портрет:**

«...з обличчя був сивий, схожий на Фавста, що його звикли бачити у виставах оперових театрів. Губи Конюшини спухли, він ловив і ковтав тепле й важке повітря камери, а сам робив тремтячими руками якісь дивні рухи, ніби збирався шугнути в якусь безодню».

- Білогвардійський офіцер Кленцов одразу помітив його подібність до героя відомого твору: «Фауста привели. Посидим больше — Гете увидим».
- Головний герой твору, дядько з Поділля, не лише зовнішньо схожий на літературного персонажа твору Гете, він теж, як Фауст, шукає життєву істину.

Причини, що спонукали селянина стати борцем за незалежність України:

- Звірства більшовиків
- Наступ Муравйова на село
- Руїни, десятий відповідає
- Смерть Фавствого батька
- Скрині
- Хлипало в бур'янах зотліле село
- Образ матері

Боротьба проти насильства за честь і людську гідність:

Не стерпівши наруги, «свідомий» селяк Конюшина створює загін і бореться проти нападників. У в'язниці слідчі домагаються від селянина зізнання — де його «бандити».

Місяцями Конюшину тримають у «чорному, як ніч, холодному й мокрому карцері», його катують, б'ють, але він не зізнається: **«Так знайте — ...нікого не продаватиму. Юдою не буду!».**

- *Навіть у стані божевілля, до якого його довели тюремники, він мчав по камері на своєму коні Іскрі й, розбивши до крові руки, намалював на стіні велику літеру «У», що, очевидно, мало означати «Україна».*

Патріотизм, душевна доброта Прокопа:

*Ідучи в небуття, на страту,
Фавст хоче кожному в камері
залишити щось добре на згадку.*

Останні свідомі слова його:

*«Не радійте, офіцере, з моєї
страсти... — сотня поляже, тисячі
натомість стануть до
боротьби...».*

«Ой, радуйся, земле, син
божий народився...»

*Фавст стає зовсім іншою людиною,
існуючою для поколінь, а також і в
пам'яті такого ж, як він, селяка
Конончука: «А Конончук держав у
руках шматок хліба, що його дав
йому Фавст з Поділля, і ридав».*

*У сусідній «етапній» камері
студенти-новаки співають колядку,
яка **символічно** може бути **знаменням**
невмирущості ідеї Фавста.*

Трагедія Конюшини, зображеного Г. Косинкою, за свободу свого народу. Фінал цієї пполягає в тому, що муравйовці бачать у ньому "самоствійника", а він вважає себе щирим і свідомим борцем рагедії і закономірний, і художньо вмотивований: герой гине в більшовицьких "секретках", а письменник бачить у цій загибелі **не випадок, а типові обставини**, в які потрапив соціально і національно поневолений народ.

Перша проблема

НОВЕЛИ:

Григорій Косинка показує в "Фавсті", що муравйовці горнули попереду себе представників будь-якої нації і нове життя уявляли собі не інакше, як режим карцерного типу. Тому в зображеному письменником карцері "успішно" конають разом з українцями також росіяни, поляки, євреї, хтось із мусульман та інші народи.

У муравйовські застінки посаджено не лише сучасність, а й історію, не одну якусь особу, а цілий народ.

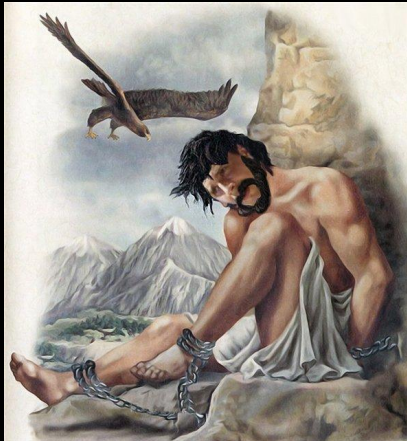

*Друга проблема твору:
Філософія буття українського
народу:*

*"Сліпе село лютує, а Україна кров ю
харка". Село України справді
"лютувало" в роки громадянської
війни, але нерідко залишалось
"сліпим", бо не мало чітких соціальних
орієнтирів і до того ж ставало на бій
стихійно, в дусі партизанщини.*

*Як наслідок — утворення в багатьох
селах так званих "своїх" республік, які
по черзі були потоплені в крові.*

Образ Фавста — це споріднений образ Прометея Тараса Шевченка, Мойсея Івана Франка та Камінного господаря Лесі Українки.

**Промет
ей**

Мойсей

**Камінний
господар**

- Г.Косинка, переповідаючи трагедію новітнього Фауста, ніби **застерігав** від кривавої розправи над селянами, ніби **заступався** за ті тисячі жертв, які невдовзі поглинули **сталінські концтабори**.

Висновки, що впливають із новели «Фавст»:

Жертвості людській не буде кінця до тих пір, поки правитимуть світом розбрат і різні форми неприязні, поки Кленцови ради втіхи "розп'катимуть" Яцьківських, поки Однорогові і Бейзери не зрозуміють прагнень Конончуків і Конюшин, а Сторожуки "за шмат гнилої ковбаси" вислужуватимуться навіть перед найбільшими гнобителями тих Конончуків та Конюшин...

- У 1930 році твори Григорія Косинки було заборонено видавати, а **18 грудня 1934** року Григорія Косинку розстріляли.
- Де його могила — нікому не відомо...
- З неймовірними зусиллями дружина Г. Косинки Тамара Мороз-Стрілець домагалася реабілітації покійного чоловіка.
- Офіційна реабілітація відбулася лише **19 жовтня**

Тестові завдання:

1.. Коли Конюшину з новели «Фавст» перевели до камери із тюремної «секретки»?

А) на Покрову; Б) на Різдво; В) на Зелені Свята;

Г) на Великдень.

2.. За що ув'язнили Конюшину (Фавста)?

3. Установіть правильну послідовність подій новели «Фавст»:

А) Кленцов дав Конюшині прізвисько «Фавст»;

Б) Сторожук вивів Конюшину з камери востаннє;

В) камеру в'язнів відвідав начальник корпусу № 6. Б) «Фавст» вивів Конюшину з камери востаннє;

4. Установіть відповідність між характеристикою та персонажем новели «Фавст»:

А) Фавст 1. Він не міг стримати свого гніву, він висмикував з чорної – офіцерського сукна – шинелі руку і, тупаючи ногою, вимахував тією рукою...

Б) пан Яцьківський 2. Він тільки скалив свої здорові, білі й рівні зуби, а злоба, різко підкреслена на його мужицькому обличчі, спадала аж на сухі...губи...

В) Бейзер 3. По камері бігав у валянках невідомий Фавстові чоловік, з походження і вимови, видно було, поляк, і все лаяв свої зуби

Г) Жлєнцов 4. Це – темне і вбоге село...треба довго шарувати його кістки товстою, мужицькою сорочкою, щоб примусити тих «блондинок» падати й сидіти на поміст

5. Григорій Косинка народився на:

- а) Донеччині; б) Київщині; в) Дніпропетровщині;
- г) Харківщині.

6. Автором яких творів є Григорій Косинка?

- а) «Мати», «Фавст», «В житах»; б) «Кіт у чоботях», «Вальдшнепи», «Я (Романтика)»;

в) «Місто», «Невеличка драма», «Син»;

г) «Тигролови», «Розгром», «Огненне коло».

7. Серед борців за незалежну Україну своєю монументальністю й цілісністю вирізняється образ Прокопа Конюшини з твору:

а) «Я (Романтика)»; б) «Іван Іванович»;

в) «Вальдшнепи»; г) «Фавст».

8.Справжнє прізвище Григорія Косинки:

а)Стрілець; б)Губенко; в)Фітільов; г)
Лозов Я- гін.

**9. Назвіть першу збірку Григорія
Косинки:**

а) «Політика»; б) «На золотих богів»; в) «В
житах»; г) «Серце».

**10. Хто з письменників ніби сам себе
прирік усе життя триматися селянської
тематичної царини й ніколи не виходити
за її межі?**

а)В.Підмогильний; б)Григорій Косинка;
в)Микола Хвильовий; г)Павло Тичина.

11. Оберіть правильне твердження:

Два світи — минуле й майбутнє, буття й небуття, реальне й уявне поєдналися в один у творі Г. Косинки

А) «Мати»;

Б) «На золотих богів»;

В) «Фавст»;

Г) «В житах».

12. 1920 року Г.Косинка стає членом літературно-мистецької групи:

А) «ГРОНО»;

Б) «АСПАНФУТ»;

В) «ЛАНКА»;

Г) «ВАПЛІТЕ».